

1. **Érvényességi terület:** Veresegyházi Misszió Egészségügyi Központ Egynapos Sebészeti Egysége
2. **Protokoll célcsoportja:** a műtéti beavatkozásra várakozó beteg, illetve hozzátartozója
3. **Tájékoztatás célja:** a beteg és / vagy hozzátartozójának felvilágosítása, tájékoztatása a beavatkozásról, illetve a műtét előtti és utáni teendőkről

4. **A betegség ismertetése:** Aranyér betegség a végbélben normálisan elhelyezkedő érgomolyag működésének megbomlásából alakul ki. Az érgomolyagba befolyó vér elvezetésének elégtelensége, következményes kitágulása, a kötőszövetes rögzítő elemek meglazulása miatt kialakuló előreesés és a vénafalak túlfeszüléséből kialakuló vérzés jellemzi. Elhelyezkedés szerint lehet: külső és belső aranyeres csomó.

Kezelés lehetősége: Az aranyérbetegség első stádiumában konzervatív kezeléssel (rostdús étrend, széketrendezés, helyi és gyógyszeres kezelés), másod - harmad és negyedfokú stádiumában műtéti eljárással gyógyítható. A sebészeti kezelés több típusa is ismeretes, (scleroterápia, gumigyűrűzés, az aranyeres csomó kimetszése), melyet Ön a kezelő - operáló orvosával együtt dönt el.

5. Az aranyérműtét elvégzésének feltétele egynapos sebészeti ellátás keretében:

- o Lakásban legyen telefon, fürdőszoba és megfelelő higiénés körülmények
- o Műtétet követő 48 órában legyen biztosítva olyan felnőtt személy jelenléte, aki a szükséges ellátásáról, ápolásról, otthoni felügyeletről gondoskodik
- o Műtétet követően legyen felnőtt kísérő, aki önt otthonába gépkocsival vagy taxival hazaszállítja. Tömegközlekedési eszköz, mentő a műtét után nem vehető igénybe!
- o Lakhelye a megjelölt fekvőbeteg intézményunktől (Kistarcsai Flór Ferenc Kórház vagy a Váci Jávorszky Ödön Kórház) személygépkocsival vagy mentővel ne legyen távolabb 30 percnél.

6. Műtét előtti teendők:

- o Kapcsolattartás az esetmenedzserrel (név és telefonszám a tájékoztató végén megtalálható). Kapcsolatfelvételnél az esetmenedzser tájékoztatja Önt a műtét előtti teendőkről, a műtét napjának ápolási vonatkozásairól, valamint a műtét utáni időszakra vonatkozóan ad felvilágosítást.
- o Műtét nap reggelén kérjük, vegyen zuhanyfürdőt, különös gonddal a végbélnyílás és nemi szervek területére. Műtét előtt a beavatkozás területét a műtőssegéd megtisztítja, szükség esetén a végbélnyílás körüli szőrzetet leborotválja.
- o Beavatkozás (műtét előtt) 1-2 nappal az esetmenedzsértől telefonon szóbeli tájékoztatást kap a műtét napján fogyasztható étel és folyadékbevitel mennyiségéről és idejéről. Tanácsos a műtétet megelőző 1-2 napban könnyen emészthető ételeket fogyasztani.
- o Szokásos gyógyszereit a műtét napján néhány korty vízzel vegye be. Kérjük, hozzon magával egy napra elegendő gyógyszer mennyiséget, valamint írja fel a szedett gyógyszerek nevét és adagját, melyet a műtét napján, a betegfelvétel során adjon át az ápolónak. Ha Ön cukorbetegségben vagy más olyan megbetegedésben szenved, amely folyamatos gyógyszeres kezelést igényel, akkor gyógyszereinek (tabletta vagy inzulin) bevitelét, valamint az étkezésre vonatkozó teendőket az előzetes altató orvosi vizsgálat során az altatóorvos dönti el, melyről írásos dokumentációt ad és a műtét előtti napon az esetmenedzser telefonon szóban ismételt tájékoztatja.
- o Kényelmének biztosítása érdekében hozzon magával pizsamát, papucsot, köntöszt.
- o Kérjük, hozzon magával szendvicset, ennivalót, mert panaszmentesség esetén a műtét után 3 órával már étkezhet. Folyadékot (vizet, teát) az intézmény biztosít.

- o Műtetre az esetmenedzserrel megbeszélte napon és időpontban a Misszió Egészségügyi Központ (Veresegyház, Gyermekliget u. 30) recepcióján kell jelentkeznie. Kérjük, ne feledje otthon TAJ-kártyáját, személyi igazolványát, kivizsgálásra vonatkozó dokumentumait.
- o Kísérője/hozzátartozója megvárhatja Önt intézményünk várójában, vagy a megbeszélte időpontban visszajöhet Önért.
- o Kérjük, ne hozzon magával ékszer, mert ezek a műtét alatt nem viselhetők. Értékeinek megőrzésére bizonyos korlátok mellett van lehetőség.

7. Aranyérműtét: A műteti beavatkozás vénás altató injekció és helyi érzéstelenítő injekció alkalmazásával történik. Az altatóorvos a műtét napján a beavatkozás előtt megvizsgálja, tájékoztatja az altatás menetéről, utóhatásairól, esetleges szövődményeiről. A műtét során, (melynek típusát az előzetes konzultáció során operáló orvossal közösen eldöntöttek) az aranyeres csomókat ellátó ereket aláöltik és a megnagyobbodott csomókat eltávolítják vagy az aranyeres csomó felső szélére gumigyűrűt helyeznek fel és így az elszorított nyálkahártyarészlet elhal.

8. Szövődmények: Mint minden műtétnek, az aranyér műtétnek is lehetnek szövődményei a leggondosabb orvosi és ápolási beavatkozás mellett. Szövődmény: korai - utóvérzés, gyulladás, bevérzések, vérömleny kialakulás, duzzanat. Lehetséges késői szövődmény végbélnyílás beszűkülése.

9. A műtét napja: az esetmenedzserrel egyeztetett időpontban kérjük, jelentkezzen a Misszió Egészségügyi Központ Recepcióján. A megadott időpont nem a műteti beavatkozás időpontja, hanem az intézménybe érkezése. A műteti előkészítést követően kerül sor a műtetre, melynek az időpontja a megelőző műtétek lefolyásától függ. Az esetmenedzser tájékoztatni fogja a műtétje előre látható időpontjáról.

Regisztráció után a Nappali Kórház fektető - megfigyelő helyiségében az ápolók elvégzik a betegfelvétellel kapcsolatos teendőket. A műtőbe, betegazonosító karszalag felhelyezése után a műtősség kíséri. A műtő előkészítő helyiségében az utcai ruházatát leveszi és egyszer használatos (papír) kabátot, lábzsákot és sapkát kap. A levett utcai ruházatát az előkészítő helyiségben ruhatartó tasakba helyezi, melyet a műtősség a Nappali fektető részlegben az Ön számára kijelölt ágy melletti éjjeliszekrénybe helyezi. Az előkészítés után lép a műtő helyiségébe. A műtőasztalon való elhelyezkedését segítik. Az altatóorvos vagy asszisztense általában a jobb/bal karjának vénájába műanyag csövet (branült) helyez, melyen keresztül vénás altató injekciót kap, amelytől rövid időn belül elalszik. Ezután az operátor orvos a műteti területet helyi érzéstelenítő injekcióval érzésteleníti. A beavatkozás átlagos ideje: kb. 20-30 perc. A műtét végeztével felébresztik, és az altatóorvos kíséretében, a műtősség fekvőkocsin a Nappali Kórház fektető - megfigyelő részlegébe szállítja.

A műtétet megfigyelési idő (minimum 4 óra) követi. Ebben az időszakban a szervezet megkezd a regenerálódást, az altatás hatása elmúlik. A műteti területet steril fedőkötés védi. A műtőből kiérkezve az ébredési szak első órájában tilos a folyadékfogyasztás, étkezés! Ennek az az oka, hogy az altató hatása még nem ürült ki így a korai fogyasztás félrenyelést, hányingert, hányást okozhat. A folyadékfogyasztás és étkezés lehetséges időpontját az ápoló jelzi. Az altatás mellékhatásaként: hányinger, fejfájás, szédülés jelentkezhet, amelyet kérjük, jelezzen az ápolónak! Panasza esetén ezeket az orvos előírása szerint csillapítjuk. A műtét utáni 2-3 óra elteltével megkezdjük mobilizációját. Ápolói felügyelettel ágyaszélre való kiülés, felállás, séta. Felügyelet nélkül ne keljen fel az ágyból!

10. Hazabocsátás feltételei:

o tiszta tudat, normál tartományban lévő vérnyomás, pulzus érték	o spontán van vizeletürítés
o nincs allergiás reakció	o önállóan sétál, kevés segítséggel öltözködik
o nem rossz a közérzete	o sebfájdalom elviselhető, fájdalomcsillapító adása mellett
o láztalanság	

A hazabocsátás időpontját az operatőr orvos és az aneszteziológus szakorvos határozza meg.

11. Műtét utáni teendők:

A műtét után, az előírt megfigyelési időszak elteltével, kísérelve otthonába bocsátjuk.

Mozgás: műtét utáni első - második - harmadik nap ágynyugalom, pihenés szükséges.

Műtétet követő 1 héten belül: naponta többször rövid séta, könnyű mozgás javasolunk; gépjárművezetés, kerékpározás nem javasolt. Műtétet követő 2 héten belül: könnyű fizikai munka (max. 10 kg emelés), 3 héten belül: könnyű testmozgás, 4. héttől: hétköznapi aktivitás, rendszeres testmozgást ajánlunk.

Táplálkozás: első napokban könnyen emészthető ételek (párolt zöldségek, levesek, tejtermékek, sovány húsok), bő folyadékfogyasztás (rostos gyümölcslevek) ajánlottak. 2-3. naptól rostos étrend, bő folyadék fogyasztás javasolunk. Kerülni kell minden olyan ételt, melyek az eddigi tapasztalatai szerint székrekedést okoztak Önnek.

Ürités: törekedni kell a normál széklet biztosítására, székletlazítók alkalmazása (szilvalekvár, patikában recept nélkül kapható Paraffin olaj 3x1 evőkanállal). Puha WC papír, nedves törülköző használata javasolt.

Tisztálkodás: műtét utáni 2 naptól rövid ideig lehet zuhanyozni, kádfürdőt nem alkalmazhat, mert alhasi vérbőséget okoz! A végbélkörnyék naponta többszöri kamillás lemosása, gondos tisztítása ajánlott. A seb utókezelése szükséges: naponta 2-3 alkalommal Neomagnolos vagy kamillás ülőfürdőzést kell végezni. A Neomagnolos ülőfürdő úgy történik, hogy 1 tbl. Neomagnolt kell feloldani kb. 1-2 l meleg vízbe és a műtési területet ezzel kell leöblíteni. Vény nélkül kapható a gyógyszerárban 10 db-os kiszerelésben. A sebet folyamatosan kötés védje, a zuhanyozás ülőfürdő után tiszta, száraz kötés felhelyezése szükséges. A gyógyulás szakaszában akár 2-3 hétig is váladékozik a műtési terület ezért tisztasági betét vagy fedőkötés használata ajánlott. Az otthon szükséges fedőkötés beszerzéséről Önnek kell gondoskodnia még a műtét előtti napokban (gyógyszerárban recept nélkül megvásárolható). Fedőkötésre ajánljuk: 5 cm x 5 cm vagy 10 cm x 10 cm-es mull-lap (2-3 csomag), a sebfedés rögzítésére ragtapasz vagy elasztikus kötésrögzítő. Pl: Omnifix, de a fedőkötés rögzítésére a fehérnemű is megfelelő.

Egyéb: Fájdalom megelőzésére meghatározott időpontokban fájdalomcsillapító szedése javasoljuk, amelyet receptre felírunk. Kérjük, tartsa be ajánlásunkat, hogy a nagyobb fájdalom jelentkezését elkerülje! Az előírt fájdalomcsillapító szedése mellett a patikában recept nélkül kapható Lidocain kenőccsel a végbélnyílás külső része bekenhető. Gyulladás, vérömleny kezelésére naponta többször 1-2 perces jégelés jótékony hatású. Segítség a jégeléshez: egy gumikesztyű 3. vagy 4. ujját szabadon hagyni, a többi lekötni, a szabad részbe vizet engedi és a csukló részénél lekötni, lefagyasztani, hogy kásás állagú legyen és 1 – 2 percre a végbélnyíláshoz helyezni. A végbélbe helyezni tilos!

Hosszú távú ajánlásunk: életmódváltás (egészséges táplálkozás, rendszeres testmozgás) erőlködés nélküli székletürítésre való törekvés, ülőmunka esetén gumipárna alkalmazása, mely az ülőtáji vérkeringést serkenti valamint 5-10 perces gyakori felállás, séta jótékony hatású.

Az otthoni gyógyulás szakaszában különböző elváltozásokat észlelhet, melyet nem mindig tekintünk kórosnak. Kérjük, ha

- lázat (38,5 °C felett) vagy/és
- elviselhetetlen fájdalmat érez a műtési területen a javasolt gyógyszer bevitelét követő 1 órán túl is vagy/és
- vérzést a műtési területen jelentkezzen az esetmenedzsernél vagy az operáló szakorvosnál.

12. Az Egynapos Sebészeti Ellátás esetmenedzsere: János Marianna +3620-962-14-01